

Modlitba s Biblií v ruce

Angelo Scarano

Katecheze do kapsy

Angelo Scarano

Modlitba s Biblí v ruce

KARMELITÁNSKÉ
NAKLADATELSTVÍ

KATALOGIZACE V KNIZE – NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Scarano, Angelo, 1971-

Modlitba s Biblií v ruce / Angelo Scarano. – Druhé, doplněné vydání. – V Praze : Karmelitánské nakladatelství, 2022. –

108 stran. – (Katecheze do kapsy ; svazek 13)

Obsahuje bibliografické odkazy

ISBN 978-80-7566-266-8 (brožováno)

* 27-277 * 27-278 * 27-277-583 * 27-534.3 * 27-184 * (035)

- biblické studium

- biblická teologie

- lectio divina

- křesťanská modlitba

- Bůh a člověk

- příručky

27-5 - Liturgie. Křesťanské umění a symbolika. Duchovní život [5]

Předmluva

Jeden můj známý kněz přišel do nové farnosti. Nadšený modlitbou nad biblickým textem, které se říká *lectio divina*, po čase sezval společenství farníků a začal je pomalu do tohoto způsobu modlitby uvádět. Učinil to jen jednou. Ještě ten večer ho navštívil starší pán a řekl mu: „Pane faráři, na to tu opravdu nejsme zvyklí. Nejsme přece jehovisté.“

Mnozí z nás se této epizodě jen zasmějí. Lcdo se dokonce už léta o modlitební četbu Písma snaží. Ale jiní se možná budou divit, co se to po nich zase chce, tak jako se někteří divili už v počátcích křesťanství, jak dosvědčuje Jan Zlatoústý: „Někteří z vás říkají: ‘Já přece nejsem mnich...!’ Ale právě v tom se mýlíte, protože si myslíte, že Písmo svaté se týká pouze mnichů, kdežto ono je ještě potřebnější pro vás, věřící, žijící uprostřed světa. Existuje však ještě něco závažnějšího a horšího než nečíst Písmo: a to domnívat se, že jeho četba je zbytečná a neužitečná.“¹

Proč je tedy tak důležité naučit se naslouchat Božímu slovu?

Boží slovo probouzí a oživuje naši víru, posvěcuje nás, vlévá do nás Boží život. Už ve Starém zákoně Mojžíš říká Izraelitům: „Pro vás není to slovo prázdné, je to váš život!“ (Dt 32,47). Božím slovem jsme byli povoláni k životu, a to slovo nás

---

1 In *Mattheum* II, 5: PG 57,30.

chce stále oživovat. Duchovních mrtvol a neprobuzených lidí je v církvi až dost. Máme být lidmi, kteří mají v sobě Boží život. A způsob, jak se tomuto životu otevírat, není až tak složitý, jen je třeba se tomu učit.

Celá Bible je vlastně objasnění jediného Božího Slova, jímž je Kristus. S ním se můžeme setkat na každé stránce Bible, Boží slovo nás uvádí do důvěrného vztahu s ním. Za každým Božím slovem se skrývá živá osoba Ježíše, který se chce setkat s každým z nás jako s přítelem.

Ježíš Kristus ve svém slově je výchozím bodem i hlavním předmětem křesťanské modlitby. Když nasloucháme Božímu slovu, nasloucháme našemu Pánu, což patří k základní křesťanské zkušenosti. Boží slovo naši modlitbu postaví na solidní základ, abychom při ní jen nebloumali a nedělali si z ní jen jakési psychologické cvičení, ani pouhý prostor pro srovnání si svých myšlenek. Modlitba je setkání s živou osobou Ježíše Krista, a pokud není, nejde o křesťanskou modlitbu.

Boží slovo je nám denně výzvou. Volá nás a my se rozhodujeme, zda mu dáme prostor, zda mu dáme svůj čas a uděláme něco pro to, aby Slovo v našem životě mohlo působit a přinést plody. Nikdo by se nechtěl dožít toho, že by se jednou ohlédl zpátky a řekl si: žil jsem zbytečně. Jestliže se namáháme, rádi bychom za sebou viděli plody svých námah. Je však důležité namáhat se z Bo-

ží síly a podle Božích představ, abychom nežili marně. Bůh slibuje těm, kteří rozjímají jeho slovo a uchovávají ho ve svém srdci, plodný a naplněný život. Ve svůj čas pak přinášejí ovoce a daří se jim vše, co konají (srov. Žl 1).

Někdy Boží slovo vnímáme jen jako „něco navíc“, jakýsi dobrovolný doplněk svého duchovního života. Ale ono nás živí! Je naším pokrmem, denním chlebem, manou na každý den. A co víc, i my jsme povoláni uvádět Boží slovo v život, tak jako Panna Maria nabídnout Pánu sebe sama, aby se v nás mohl vtělit a skrze nás jednat, přinášet záchranu.

Každý z nás neměl to štěstí mít vedle sebe někoho, kdo by nás krok za krokem uváděl do života s Bohem a také do modlitební četby Písma. Nejdůležitější je ale vědět, že v Bibli máme nevyčerpatelný, životodárný zdroj. Duch Svatý může probudit naši touhu po Božím slově – a pak je třeba už jen číst, modlit se a uchovávat vše ve svém srdci... Ano, ale jak? Jak slovu naslouchat? Jak se otevírat působení Ducha Svatého, Pána a Dárce života, který je inspirátorem Písma a chce nás uvádět do veškeré pravdy? Právě o tom se můžeme dočíst v této praktické i motivační knížečce.

Vojtěch Kodet

Úvod

Číst Bibli není tak snadné, je to umění. Někteřím připomíná četba Písma listování v telefonním seznamu (zvláště u knih Numeri, Kronik ...) a pokládají ji za stejně atraktivní, jako je dočíst *Vojnu a mír* během reklam v oblíbeném seriálu. Někteří tuší, že je tato kniha zvláštní, a stojí za to ji číst: nevědí ovšem jakým způsobem. Jiní vědí jak, čtou ji a zároveň předpokládají, že tato kniha nabízí víc. A další z ní pociťují určitou rozmrzelost a zklamání...

Často jsem mluvil na téma „Proč a jak číst Bibli“. Mnohokrát jsem se setkal s lidmi, kteří si naříkali nad tím, jak je obtížné číst Bibli, jak je náročné vydržet či porozumět jejím těžším (ale i jednodušším) pasážím. Často jsem se setkal i s těmi, kteří z Bible čerpají mnoho, a přitom se jedná třeba o lidi bez zvláštního teologického vzdělání. Z těchto zkušeností mi vyplynul jeden prostý závěr: Bible může oslovit každého, prostého i náročného čtenáře, zároveň může být tajemná a přitažlivá, „země neprobádaná“, ukrývající krásná zákoutí a panoramata.

Tato prostá kniha chce nabídnout osvědčené cesty i zkušenosti. Víím, že existuje nespočet knih o čtení Písma, fundovanějších a učenějších než toto dílko, jež chce vyjít vstříc těm, kdo nemají tolik času a energie, aby se prokousali složitějšími úvahami a metodami.

Dvě hlavní části tvoří „páteř“ knihy: první zahrnuje teorii – předkládá teologii Božího slova, druhá pak spíše praxi – nabízí konkrétní impulzy, které pomohou uchopit a asimilovat Boží slovo. Na konci se potom uvádí „desatero hlavních problémů s Božím slovem“.

Jako privilegované učitele na této naší pouti s Božím slovem jsem nemohl opomenout církevní otce, kteří vynikali vášnivou láskou ke Kristu, skrytému ve slovech Písma. Ti nás mohou do dnes probudit k větší lásce a vydanosti...

I.
Teologie
Božího slova a Slova

1. Boží slovo jako dar

Je to pro nás obrovská škoda, že často bereme dar Božího slova jako samozřejmost a že si často nevážíme toho, že vůbec máme Boží slovo.

Bůh nemusel promlouvat k praotcům, k Mojžíšovi, k prorokům skrze Krista, apoštoly... Nemusel promlouvat: kdyby se byl rozhodl zůstat v mlčení a skrytosti, tak by se nebyl provinil vůči člověku. A čistě teoreticky to mohlo dopadnout tak, že by se Bůh nerozhodl promluvit – a dnes bychom neměli a neznali Boží slovo, Bibli. Mohlo to takto dopadnout. Ale on se rozhodl jinak, protože je prostě dobrý. Rozhodl se promlouvat, a tím zachraňovat. Jeho slovo má takovou povahu, že nás přibližuje k samotnému Bohu, vtahuje do jeho blízkosti. Právě tak přijímáme Boží život, proměnu, tj. spásu. Toto potvrzuje konstituce *Dei verbum*:

„Tímto zjevením oslovuje neviditelný Bůh (srov. Kol 1,15; 1 Tim 1,17) ze své veliké lásky lidi jako přátele (srov. Ex 33,11; Jan 15,14–15) a stýká se s nimi (srov. Bar 3,38), aby je pozval a přijal do svého společenství.“²

Bez biblického zjevení pro nás Bůh představuje „neznámého Boha“, vzdáleného a nepochopitelného. Možná Stvořitele, „Nejvyšší energii“, ale

---

2 Dokumenty II. vatikánského koncilu, Věřoučná konstituce o Božím zjevení *Dei verbum*, č.2. Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2002.

ne toho přítele, jehož lze považovat za partnera v dialogu... a nejen tehdy: v celém životě na všech možných rovinách.

Boží slovo je tedy darem. Nezaslouženým. Zdarma daným. Prostě milostí, již bychom si sami nikdy „nevydobyli“ ani „nevydolovali“. A ne-vymysleli.

Právě proto, že jej přijímáme jako dar, v litur-gii po vyslechnutí biblického textu odpovídáme „Bohu díky“. Děkujeme za dar slova, který není samozřejmostí.